

De Små Børns Bornholm

- en langsigtet indsats med varige resultater

Formålet med programmet De Små Børns Bornholm

De små børns Bornholm er et samlet og helhedsorienteret program for alle 0-6-årige børn på Bornholm. Formålet er at styrke, gentænke og videreudvikle den samlede kommunale indsats for småbørnsfamilier på øen, så endnu flere børn får de rette betingelser for at trives, lære og udvikle sig. Fokus er både på at løfte børnene her og nu - og varigt at ændre tilgangen til de små børn på Bornholm - og på sigt i andre kommuner. De Små Børns Bornholm er vokset ud af [småbørnsalliancen](#), hvis formål er at: Alle små børn skal have de samme chancer for at trives, lære og udvikle sig. Det langsigtede mål er, at når de små børn på Bornholm kommer bedre fra start i livet, så vil de også klare sig bedre i skolen og i livet, herunder at flere unge vil kunne gennemføre en ungdomsuddannelse.

Bornholms Regionskommune gennemførte i 2018/19 et for-projekt til De Små Børns Bornholm under samme titel – også med støtte fra Egmont Fonden. Den kommende indsats/program løber i årene 2020-2023.

Bornholmske familier er mere sårbare end mange andre steder i landet

Bornholm er et attraktivt sted for børnefamilier, men børn på Bornholm vokser hyppigere op med en sårbar familiebaggrund sammenlignet med andre børn i Danmark. Det afspejles bl.a. i, at flere bornholmske børn end gennemsnittet vokser op i husstande med relativ fattigdom og i hjem, hvor ingen af de voksne er i uddannelse eller beskæftigelse. Disse opvækstvilkår betyder, at flere bornholmske børn har øget risiko for at komme dårligt fra start, hvad angår udvikling, trivsel og læring sammenlignet med andre danske børn. Det er desværre også afspejlet i, at bornholmske unge klarer sig 0,9 karakterpoint dårligere end andre unge ved folkeskolens afgangseksamen.

Med de demografiske udfordringer i mente er der behov for at sætte fokus på, hvordan de bornholmske småbørn og familier understøttes tidligt og bedst muligt. Ligesom der også tænkes i at sprede og skalere erfaringerne til andre kommuner, som oplever lignende udfordringer.

Bornholms indbyggere

Befolkningstallet på Bornholm har de senere år ligget på ca. 40.000 indbyggere. Hvert år fødes der 250-275 børn på Bornholm, og tallet er stigende til op mod 300 børn i de yngste årgange på grund af øget tilflytning. De små børns udvikling har været blandt målene for det langsigtede strategiske arbejde i Bornholms Regionskommune (BRK) i de seneste to valgperioder. Der er en høj grad af politisk opbakning til at gennemføre en længerevarende og omfattende omlægning på området.

Målgrupper

De Små Børns Bornholm har to målgrupper:

- 1) Hele årgange af børn i alderen 0-6 år på Bornholm og deres familier.
- 2) 0-6-årige børn og deres familier, hvor der er – eller er risiko for – uhensigtsmæssig udvikling, manglende læring og utilstrækkelig trivsel for barnet. De Små Børns Bornholm har således fokus på både den brede, almene indsats og den specifikke og målrettede indsats for de mest udsatte børn og deres familier. Det skyldes bl.a., at en styrket almenindsats er et væsentligt element i at styrke opsporingen af børn i risiko for mistrivsel.

EGMONT
Fonden

Målgruppen tæller mellem 250-300 børn per årgang. Ud fra regionskommunens systematiske børnevurderinger er det cirka 30 % af alle børn i de kommunale daginstitutioner, som på den ene eller anden måde er i mistrivsel, eller hvor der er bekymring for mistrivsel.

Fire sideløbende spor

De Små Børns Bornholm er centreret omkring fire spor, som indeholder en række indsatsområder, hvor hjælp og støtte til småbørnsfamilierne intensiveres, sættes ind tidligere og flyttes tættere på småbørnsfamiliers hverdag.

- ✓ **Tidlig indsats og opsporing** - fokus på styrket indsats overfor gravide og nybagte forældre.
- ✓ **Dagtilbudsindsatsen** - fokus på et kvalitetsløft af dagtilbud og styrket samarbejde mellem bl.a. sundhedspleje og dagtilbud.
- ✓ **Myndighedsarbejdet** - fokuserer på tværfagligt samarbejde.
- ✓ **Netværk og civilsamfund** - fokus på styrket samarbejde med civilsamfundet og det nære lokalmiljø.

Konkrete mål for indsatsen

- Screeningsresultater (fx sprog, motorik og fysisk sundhed af alle børn i 3-, 4- og 5-års alderen) er samlet set forbedret.
- Antallet af bekymringer vedrørende børn i begyndende mistrivsel i 1-6 års-alderen er faldet.
- Behovet for indsatser i barnets første leveår på baggrund af screeninger fra sundhedsplejerskerne er faldet.
- Antallet af børn, som vurderes skoleparate i året for forventet skolestart, er steget.
- Antallet af børn, som af lærere og pædagoger vurderes at have klaret sig godt igennem indskolingsårene, er steget.
- Flere blandt de 0-6-åriges familier har deltaget i mødre/fædregrupper og forældremøder samt familiearrangementer arrangeret på tværs af kommune og civilsamfund.
- Andelen af børn, som er gode til at læse og regne i 3. klasse, er steget til mindst 80 procent (svarende til landsgennemsnittet).
- Erfaringerne skal spredes til andre kommuner i landet.

Organisering og samarbejdspartnere

Programmet bliver overordnet ledt af Bornholms Regionskommune.

Sociale Udviklingscenter (SUS) indgår som konsulenter i udvikling og gennemførelse af programmet. Desuden følges det af en tværkommunal styregruppe af kommunale chefer og ledere på børne- og familieområdet samt en eller flere repræsentanter fra civilsamfundet.

En ansat faglig programleder skal lede og skabe retning, udvikling og sammenhæng i samarbejde med kommunale og ikke-kommunale aktører og en ansat administrativ projektleder.

En udførende projektgruppe bliver etableret. Den består af programlederen, relevante faglige ledere og medarbejdere på småbørnsområdet, Sociale Udviklingscenter SUS og evalueringspartneren.

Der nedsættes et borgerpanel af forældre fra bornholmske småbørnsfamilier.

Der dannes en civilsamfundsalliance bestående af f.eks. sportsforeninger, Red Barnet, KFUMs Sociale Arbejde.